

Maulana Azad National Urdu University

M.A. Persian IV Semester Examination May - 2019

Paper : MAPR401CCT : Persian Literature in Deccan Prose & Poetry

پرچہ: ادبیات فارسی در دکن نظم و نثر

Time : 3 hrs

Marks : 70

ہدایات:

یہ پرچہ سوالات تین حصوں پر مشتمل ہے: حصہ اول، حصہ دوم، حصہ سوم۔ ہر جواب کے لئے لفظوں کی تعداد اشارہ ہے۔ تمام حصوں سے سوالوں کا جواب دینا لازمی ہے۔

1. حصہ اول میں 10 لازمی سوالات ہیں جو کہ معروضی سوالات/خالی جگہ پُر کرنا/مختصر جواب والے سوالات ہیں۔ ہر سوال کا جواب لازمی ہے۔ ہر سوال کے لیے 1 نمبر مختص ہے۔
(10 x 1 = 10 Marks)
2. حصہ دوم میں آٹھ سوالات ہیں۔ اس میں سے طالب علم کو کوئی پانچ سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً دو سو (200) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لیے 6 نمبرات مختص ہیں۔
(5 x 6 = 30 Marks)
3. حصہ سوم میں پانچ سوالات ہیں۔ اس میں سے طالب علم کو کوئی تین سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً پانچ سو (500) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لیے 10 نمبرات مختص ہیں۔
(3 x 10 = 30 Marks)

حصہ اول

سوال نمبر 1

پاسخ سوالهای زیر را بنویسید۔

- (i) مناظر الانشاء اثر کیست؟
- (ii) ملفوظات خواجہ گیسو دراز 'جوامع الکلم' چہ کس جمع آوری کرد؟
- (iii) 'عروضی' و 'عروجی' تخلص کیست؟
- (iv) بنیانگذار سلطنت عادلشاهی کی بود؟
- (v) 'آفتاب' تخلص چہ کسی بود؟
- (vi) 'سب رس' اثر کیست؟
- (vii) ماہ لقا زن شاعر از کدام دورہ بود؟
- (viii) تذکرہ 'ید بیضا' اثر کیست؟
- (ix) نویسنده تاریخ 'حدیقة السلاطین' کیست؟
- (x) 'فردوسی ہند' چہ کسی را می گویند؟

حصه دوم

- (2) احوال و آثار آزاد بلگرامی را مختصراً بنویسید.
- (3) اهمیت و ارزش جوامع الکلم بنویسید.
- (4) دربارهٔ سهم محمود گاوآن در زبان و ادبیات فارسی هر چه می دانید به طور اختصار بنویسید.
- (5) راجع به زندگانی میر عثمان علی بنویسید.
- (6) دربارهٔ نظام الملك آصف جاه هر چه می دانید بنویسید.
- (7) در مناظر الانشاء راجع به اصناف شعر چه نوشته شده است؟ بنویسید.
- (8) شعر زیر را تشریح کنید:
تا بار غم عشق کشد قافلهٔ ما
گلها شگفتد هر طرف از مرحلهٔ ما
با آنکه بجان با تونه کردیم بخیلی
پیش دگران به هر چه کردی گلهٔ ما
ترجمه کنید: (9)

عابد خان در عهد شاهجهانی وارد هندوستان گردید و به دولت روشناسی پادشاه و خدمت گزینی شاهزاده اورنگزیب شرف اندوز گشت. و چون سلطان اورنگزیب را با برادران محاربه پیش آمد درین معرکه ملتزم رکاب بود و بعد از سریر آرایبی به منصب چهار هزاری اختصاص یافت.

حصه سوم

- (10) دربارهٔ تاریخ نویسی در دکن مقاله ای مفصل بنویسید.
- (11) پیشرفت زبان و ادبیات فارسی در دورهٔ بهمنیان مقاله ای بنویسید.
- (12) شعراء و نویسندگان معروف دورهٔ قطب شاهیان معرفی کنید.
- (13) اقتباس زیر را با حواله ترجمه کنید و نکات مهمی را توضیح بدهید.

شبی خواجه ادهم[ؒ] را شوق غلبه کرد. از غلبه شوق در مسجدی که ازان مسجد بیرون افتاد بیرون می گشت. عسس او را گرفت. تمام شب برابر کرده گردانید. بدین وهم مگر دزدی گرفته اند، بامداد بر بادشاه گفتند که شب دزدی را بر لباس صوفیان گرفتیم. بادشاه پیش خود طلبید. خواجه ابراهیم را آوردند. بادشاه گفت: درویش تو دزدی؟ گفت: آری دزدم، ولیکن دزد دین نه دزد دنیا. بادشاه گفت: دزد دنیا چه باشد؟ گفت: رسول الله فرموده است: بدترین دزد آن کس است که از نماز خویش چیزی بدزدد. یعنی به شرایط حضور و ادای ارکان نباشد. بادشاه را این سخن نیک خوش آمد. عسس را طلبید، ملامت کرد. گفت: تو نمی دانی درویشی با معنی نماید. نزدیک طلبید، با خود نشانند.

(14) اشعار زیر را توضیح بدهید و گذارش مختصری شاعر آن هم بنویسید۔

حرفی ز لب یار شنیدیم شنیدیم

صد شکر که این باده چشیدیم چشیدیم

مردم همه صد درد سر بیهده دارند

گر درد سر از باده کشیدیم کشیدیم

اعجاز محبت منگر کم که درین راه

بی بال و پر از شوق پریدیم پریدیم

این بس که تماشای گلستان تو کردیم

گر میوه وصل تو نچیدیم نچیدیم

هر چند که وحشی است دل آن نیست که گوید

از یار ستمگر چو رمیدیم رمیدیم

